

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΡΑ!

Nyeleni Ευρώπη 2011: Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Διατροφική Κυριαρχία

Κρεμς Αυστρίας, 21 Αυγούστου

Οι λαοί της Ευρώπης αποκτούν τώρα την εμπειρία των πολιτικών δομικής προσαρμογής που επιβάλλονται από τις κυβερνήσεις τους. Πρόκειται για πολιτικές που προηγουμένως είχαν επιβληθεί σε λαούς άλλων περιοχών και ειδικότερα στο Νότο του πλανήτη. Όλα αυτά γίνονται με αποκλειστικό στόχο τη διάσωση του καπιταλισμού καθώς και εκείνων που ωφελούνται από αυτόν (ιδιωτικές τράπεζες, επενδυτικές ομάδες και πολυεθνικές εταιρίες). Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, στο κοντινό μέλλον τα αντικοινωνικά μέτρα και θα επεκταθούν και θα γίνουν πιο αυστηρά. Οι πρώτες γενικευμένες κινητοποιήσεις καταγγελίας των οικονομικών και κυβερνητικών συστημάτων που μας έφεραν ως εδώ, έχουν δρομολογηθεί και εμείς προσφέρουμε-με δημιουργικότητα και με θετική ενέργεια- την ανταπόκριση των Ευρωπαϊκών κοινωνικών κινημάτων ώστε να αντιμετωπισθεί το σημερινό μοντέλο της παγκόσμιας γεωργίας που αντανάκλα με ακρίβεια το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα από το οποίο δημιουργήθηκε.

Τα διατροφικά συστήματα έχουν περιορισθεί σε ένα μοντέλο βιομηχανοποιημένης γεωργίας ελεγχόμενο από λίγες πολυεθνικές του διατροφικού τομέα που λειτουργούν μαζί με μικρή ομάδα γιγάντιων λιανοπωλητών. Πρόκειται για ένα μοντέλο σχεδιασμένο για τα κέρδη και επομένως, αποτυγχάνει τελείως να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Αντί να είναι στοχευεί στην παραγωγή υγιεινής και οικονομικά προσιτής τροφής που ωφελεί τους ανθρώπους, επικεντρώνει όλο και περισσότερο στην παραγωγή πρώτων υλών όπως βιοκαύσιμα, ζωοτροφές ή φυτείες χρηματιστηριακών εμπορευμάτων. Από την μια πλευρά, έχει προκαλέσει τεράστια απώλεια γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των αντίστοιχων θέσεων εργασίας, ενώ από την άλλη, προωθεί ένα διαιτολόγιο βλαβερό για την υγεία το οποίο έχει ελλείψεις σε φρούτα, λαχανικά και δημητριακά.

Το βιομηχανικό μοντέλο της γεωργίας βασίζεται στα πεπερασμένα ορυκτά καύσιμα και σε χημικές εισροές, δεν αναγνωρίζει τους περιορισμούς σε πόρους όπως η γη και το νερό, ευθύνεται για δραστικές απώλειες στη βιοποικιλότητα και τη γονιμότητα του εδάφους, συνεισφέρει στην κλιματική αλλαγή, σπρώχνει χιλιάδες ανθρώπους σε εργασίες στις οποίες δεν αναγνωρίζονται τα βασικά τους δικαιώματα και οδηγεί στην υποβάθμιση των συνθηκών για τους αγρότες και τους εργάτες, ειδικότερα τους μετανάστες. Μας απομακρύνει από μια βιώσιμη και σεβάσιμη σχέση με τη φύση. Αυτό το είδος εκμετάλλευσης και διαχείρισης της γης, αποτελεί τη βασική αιτία για τη φτώχεια στις αγροτικές περιοχές και την πείνα από την οποίαν υποφέρουν περισσότεροι από ένα δις άνθρωποι (όπως συμβαίνει τώρα στο κέρασ της Αφρικής). Επιπλέον, προκαλεί υποχρεωτική μετανάστευση, ενώ δημιουργεί πλεόνασμα βιομηχανικών τροφών που καταλήγει είτε στα σκουπίδια, ή στη διανομή σε αγορές εντός και εκτός Ευρώπης με αποτέλεσμα να καταστρέφεται η ντόπια παραγωγή.

Αυτή η κατάσταση είναι το αποτέλεσμα διατροφικών, οικονομικών, εμπορικών και ενεργειακών πολιτικών, που μας επιβάλλονται από τις κυβερνήσεις μας, από την η ΕΕ (εδικά μέσω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής), από διεθνείς και οικονομικούς θεσμούς, και από πολυεθνικές εταιρίες. Εδώ περιλαμβάνονται και οι πολιτικές απορρύθμισης και απελευθέρωσης των αγροτικών αγορών καθώς και η κερδοσκοπία επί της τροφής. Η αλλαγή κατεύθυνσης σε αυτό το δυσλειτουργικό διατροφικό σύστημα είναι εφικτή μόνον μέσω πλήρους αλλαγής προσανατολισμού στις διατροφικές πολιτικές και πρακτικές. Είναι πολύ σημαντικό να επανασχεδιασθεί το διατροφικό σύστημα βασισμένο πλέον στις αρχές της Διατροφικής Κυριαρχίας, ειδικά στην Ευρώπη και αυτό πρέπει να γίνει τώρα.

Περισσότεροι από 400 εκπρόσωποι από 34 Ευρωπαϊκές χώρες από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια και τον Καύκασο, από την Αρκτική μέχρι τη Μεσόγειο, καθώς και διεθνείς εκπρόσωποι από ποικίλα κοινωνικά κινήματα και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συναντήθηκαν από τις 16-21 Αυγούστου στο Κρεμς της Αυστρίας για να προωθήσουν περαιτέρω την ανάπτυξη ενός πανευρωπαϊκού κινήματος για τη Διατροφική Κυριαρχία. Κτίζουμε επάνω στις βάσεις της Διακήρυξης του Φόρουμ Διατροφικής Κυριαρχίας «Νυελένι 2007» όπου είχε τεθεί το διεθνές πλαίσιο για τη Διατροφική Κυριαρχία- το δικαίωμα των ανθρώπων να ορίζουν με δημοκρατικά μέσα την διατροφή τους και τα αγροτικά τους συστήματα χωρίς να προκαλούν βλάβη σε άλλους ανθρώπους, ή στο περιβάλλον.

Υπάρχουν ήδη πολλές εμπειρίες και πρακτικές που βασίζονται στη Διατροφική Κυριαρχία και που δείχνουν πως μπορεί να εφαρμοσθεί

Οι κοινές μας αξίες βασίζονται στα ανθρώπινα δικαιώματα. Θέλουμε ελεύθερη διακίνηση των ανθρώπων και όχι ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίου και εμπορευμάτων που συνεισφέρουν στην καταστροφή βιοπορισμών και επομένως σπρώχνουν προς την μετανάστευση. Στόχοι μας είναι η συνεργασία και η αλληλεγγύη σε αντιδιαστολή με τον ανταγωνισμό. Δεσμευόμαστε στην επανάκτηση της δημοκρατίας μας: όλοι να συμμετέχουν στα θέματα δημοσίου συμφέροντος και σχεδιασμού δημόσιας στρατηγικής και να αποφασίζουμε συλλογικά για την

οργάνωση των διατροφικών συστημάτων. Αυτό απαιτεί τη δημιουργία δημοκρατικών συστημάτων και διαδικασιών, χωρίς βία και εταιρικές επιρροές, βασισμένα στην ισότητα των δικαιωμάτων για όλους και την ιστιμμία των φύλων, κάτι που επίσης θα οδηγήσει στην κατάργηση της πατριαρχίας

Πολλοί από εμάς είμαστε νέοι που εκπροσωπούμε το μέλλον της κοινωνίας μας και των αγώνων μας. Θα χρησιμοποιήσουμε τη ζωτικότητα μας και τη δημιουργικότητά για να κάνουμε το κίνημά μας δυνατότερο. Για να γίνει αυτό πρέπει να συμμετέχουμε στην παραγωγή τροφίμων και να ενσωματωθούμε σε όλες τις δομές και αποφάσεις.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι η Διατροφική Κυριαρχία δεν αφορά μόνον τα διατροφικά και αγροτικά συστήματα, αλλά είναι επίσης ένα πρώτο βήμα για ευρύτερη αλλαγή στις κοινωνίες μας. Γι αυτό δεσμευόμαστε στους ακόλουθους αγώνες:

Αλλαγή στην παραγωγή και κατανάλωση τροφής

Προωθούμε ανθεκτικά συστήματα διατροφής, τα οποία προσφέρουν υγιεινή και ασφαλή τροφή για όλους τους κατοίκους της Ευρώπης, ενώ συγχρόνως διατηρούν τη βιοποικιλότητα, τους φυσικούς πόρους και εξασφαλίζουν ευζωία στα ζώα παραγωγής. Όλα αυτά προϋποθέτουν οικολογικά μοντέλα παραγωγής και αλιείας καθώς και την παρουσία πληθώρας μικρομεσαίων αγροτών, κηπουρών και ψαράδων που προμηθεύουν τοπική τροφή και λειτουργούν ως ραχοκοκαλιά του διατροφικού συστήματος. Αγωνιζόμαστε ενάντια στη χρήση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, στο δε πλαίσιο των αγροτικών μας συστημάτων, καλλιεργούμε και διασώζουμε μεγάλη ποικιλία μη τροποποιημένων σπόρων και φυλών από ζώα παραγωγής. Προωθούμε βιώσιμες και ποικίλες μορφές διατροφικών πολιτισμών, ειδικότερα την κατανάλωση υψηλής ποιότητας τοπικής και εποχιακής τροφής και όχι τις υπερβολικά επεξεργασμένες τροφές. Αυτή η στάση περιλαμβάνει μειωμένη κατανάλωση κρέατος και άλλων ζωικών προϊόντων, τα οποία πρέπει να παράγονται μόνον σε τοπικό επίπεδο με τη χρήση μη γενετικά τροποποιημένης τοπικής τροφής. Αγκαλιάζουμε και προωθούμε τις γνώσεις μαγειρικής και επεξεργασίας της τροφής μέσω της εκπαίδευσης και της ανταλλαγής δεξιοτήτων.

Αλλαγή στη διανομή τροφής

Στοχεύουμε στην αποκέντρωση των εμπορικών διατροφικών αλυσίδων, προωθούμε ποικίλες μορφές αγορών βασισμένων στην αλληλεγγύη και στις δίκαιες τιμές, όπως σύντομες προμηθευτικές αλυσίδες με πιο στενές σχέσεις μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, οργανωμένων σε τοπικά διατροφικά δίκτυα ώστε να αντιμετωπισθεί η επέκταση και η δύναμη των σουπερμάρκετ. Επιθυμούμε να προμηθεύσουμε τα δομικά υλικά ώστε οι άνθρωποι να αναπτύξουν τα δικά τους συστήματα διανομής και οι αγρότες να μπορέσουν να παράγουν και να επεξεργάζονται τροφή για τις κοινότητές τους. Αυτό προϋποθέτει τοπικές υποδομές και κανόνες ασφαλείας υποστηρικτικούς για μικρομεσαίους αγρότες. Επίσης θέλουμε να εξασφαλίσουμε ότι η τροφή που παράγεται είναι προσιτή για όλους τους ανθρώπους, ακόμη και για εκείνους που έχουν μικρό-ή και καθόλου-εισόδημα.

Εκτίμηση και βελτίωση των εργασιακών και κοινωνικών συνθηκών στα διατροφικά και αγροτικά συστήματα

Αγωνιζόμαστε ενάντια στην εκμετάλλευση και υποβάθμιση των εργασιακών και κοινωνικών συνθηκών καθώς και για τα δικαιώματα όλων των γυναικών και ανδρών που παράγουν τροφή συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, των εργαζομένων στην επεξεργασία στη διανομή κλπ. Προωθούμε δημόσιες πολιτικές που σέβονται τα κοινωνικά δικαιώματα, θέτουν υψηλού επιπέδου προδιαγραφές, με τις οποίες η συμμόρφωση αποτελεί προϋπόθεση για τη δημόσια χρηματοδότηση. Η κοινωνία πρέπει να δώσει μεγαλύτερη αξία στο ρόλο των παραγωγών και των εργαζομένων στον τομέα διατροφής. Για εμάς αυτό προϋποθέτει επαρκείς μισθούς για το βιοπορισμό. Σκοπεύουμε να κτίσουμε ευρύτερες συμμαχίες μεταξύ όλων των ανθρώπων που εργάζονται στη διατροφή.

Επανάκτηση του δικαιώματος επί των Κοινών Αγαθών

Είμαστε αντίθετοι και μαχόμαστε ενάντια στην εμπορευματοποίηση, τη μετατροπή σε χρηματιστηριακό εμπόρευμα και στην κατοχύρωση πνευματικών δικαιωμάτων (πατεντάρισμα) των Κοινών μας Αγαθών όπως: γη, αναπαραγόμενοι σπόροι παραδοσιακά διαθέσιμοι στους αγρότες, φυλές ζώων παραγωγής και ιχθυοαποθέματ, δένδρα και δάση, νερό, ατμόσφαιρα και γνώση. Η πρόσβαση σε αυτά τα Κοινά Αγαθά δεν πρέπει να εξαρτάται από το χρήμα και τις αγορές. Στη χρήση των κοινών πόρων πρέπει να εξασφαλίζουμε την εφαρμογή των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της ισότητας μεταξύ φύλων καθώς και το όφελος για το κοινωνικό σύνολο. Αναγνωρίζουμε την ευθύνη μας για βιώσιμη χρήση των κοινών αγαθών με σεβασμό προς τη μητέρα γη. Η διαχείριση των Κοινών Αγαθών πρέπει να υπόκειται σε συλλογικό δημοκρατικό και κοινοτικό έλεγχο.

Αλλαγή στις δημόσιες πολιτικές που διέπουν τα διατροφικά και αγροτικά μας συστήματα

Ο αγώνας μας συμπεριλαμβάνει την αλλαγή στις δημόσιες πολιτικές και δομές που διέπουν τα διατροφικά μας συστήματα- από το τοπικό στο εθνικό, το Ευρωπαϊκό και το παγκόσμιο επίπεδο- και την απόνομιμοποίηση της εταιρικής παντοδυναμίας. Οι δημόσιες πολιτικές πρέπει να έχουν συνοχή, να λειτουργούν συμπληρωματικά, να προωθούν και να προστατεύουν τα διατροφικά συστήματα και τους αντίστοιχους διατροφικούς πολιτισμούς. Πρέπει να βασίζονται στο δικαίωμα για τροφή, στην εξάλειψη της πείνας και της φτώχειας, στην εξασφάλιση της κάλυψης των βασικών ανθρωπίνων αναγκών και να συνεισφέρουν στην Κλιματική Δικαιοσύνη- στην Ευρώπη και παγκοσμίως. Χρειαζόμαστε νομικά πλαίσια που εξασφαλίζουν σταθερές και δίκαιες τιμές για τους παραγωγούς τροφής, προωθούν την φιλική προς το περιβάλλον γεωργία, ενσωματώνουν τα εξωτερικά κόστη στις τιμές των τροφίμων, υλοποιούν την αναβάθμιση του εδάφους. Αυτές οι πολιτικές θα έχουν ως αποτέλεσμα να έχουμε περισσότερους αγρότες στην Ευρώπη και πρέπει να σχεδιασθούν με τη στήριξη επιστημονικής έρευνας που προέρχεται από δημόσια χρηματοδότηση, ώστε να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι. Πρέπει να εξασφαλισθεί ότι η κερδοσκοπία επί της τροφής θα απαγορευθεί και ότι δεν θα βλάπτονται πλέον τα υφιστάμενα τοπικά και περιφερειακά διατροφικά συστήματα – είτε μέσω του «dumping» ή μέσω της αρπαγής της γης στην Ευρώπη, ειδικότερα στην ανατολική Ευρώπη ή στο νότο του πλανήτη. Εργαζόμαστε για τη δημιουργία μιας νέας γεωργίας και νέων πολιτικών- διεθνώς φερέγγυων- για την τροφή, τους σπόρους, την ενέργεια, το εμπόριο, με στόχο τη Διατροφική Κυριαρχία στην Ευρώπη. Ειδικότερα αυτές οι πολιτικές περιλαμβάνουν μια διαφορετική Κοινή Αγροτική και Διατροφική Πολιτική, την κατάργηση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα βιοκαύσιμα, και παγκόσμια διαχείριση του διεθνούς διατροφικού εμπορίου από τον Οργανισμό Διατροφής και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO) και όχι από τον Παγκόσμιο Οργανισμό εμπορίου- όπως συμβαίνει σήμερα.

Καλούμε τους λαούς και τα κοινωνικά κινήματα της Ευρώπης να συμμετάσχουν μαζί μας σε όλους τους αγώνες για τον έλεγχο των διατροφικών συστημάτων και να Κτίσουν το Κίνημα για Διατροφική Κυριαρχία στην Ευρώπη ΤΩΡΑ!